

POSTANOWIENIE

Dnia 27 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Gonera (przewodniczący)

SSN Beata Gudowska (sprawozdawca)

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z odwołania J. S.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w Ł.
o wysokość emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 27 kwietnia 2017 r.,
zażalenia ubezpieczonego na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 24 października 2016 r., sygn. akt III AUa [...],

1. oddala zażalenie,

2. przyznaje radcy prawnej A. K., Kancelaria Radcy Prawnego w Ł., ul. K. od Skarbu Państwa (Sąd Apelacyjny w [...]) kwotę 120 zł (sto dwadzieścia) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym przed Sądem Najwyższym.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 24 października 2016 r. Sąd Apelacyjny w [...], III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił wniosek J. S. o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia i doręczenie wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 28 lipca 2016 r. i wniosek ten odrzucił. Stosując art. 168 § 1 k.p.c., stwierdził, że nie zachodziła niezależna od wnioskodawcy

przyczyna powodująca uchybienie terminowi, a każdym razie nie została uprawdopodobniona zgodnie z wymaganiem przewidzianym w art. 169 § 2 k.p.c. W szczególności wnioskodawca został wyczerpująco i dokładnie pouczony o sposobie i terminie wniesienia skargi kasacyjnej, a czynności tej nie dopełnił wskutek własnego zaniedbania.

W zażaleniu wnioskodawca zaskarżył postanowienie w przedmiocie odrzucenia wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem. Podniósł, że udzielone mu pouczenie co do wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku na piśmie nie było dokładne i wyczerpujące w znaczeniu art. 387 § 1 i § 3 oraz art. 328 § 1 k.p.c. Zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych co do treści pouczenia, a w szczególności wyeksponowanie w nim bezwzględnej zależności między możliwością wywiedzenia skargi kasacyjnej a złożeniem przez stronę wniosku o doręczenie wyroku Sądu drugiej instancji z uzasadnieniem. Skarżący wytknął obrazę art. 233 § 1 w związku z art. 328 § 1 zdanie drugie i w związku z art. 168 § 1 k.p.c. przez wyprowadzenie błędnego i niewynikającego z materiału dowodowego wniosku, że w okolicznościach sprawy uzyskane przez ubezpieczonego pouczenie o trybie wniesienia skargi kasacyjnej było zrozumiałe, kategoryczne, dokładne i wyczerpujące. Zwrócił uwagę, że działając w miarę swoich możliwości rozeznania i stopnia zrozumienia uzyskanego pouczenia, w terminie tygodniowym od ogłoszenia wyroku wystąpił o ustanowienie pełnomocnika z urzędu, co należy uznać za postępowanie obiektywnie starannie.

W związku z przedstawionymi zarzutami wniósł o rozpoznanie na podstawie art. 380 w związku z art. 398²¹ i 394¹ § 3 k.p.c. rozstrzygnięcia o oddaleniu wniosku o przywrócenie terminu do zgłoszenia wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem, oraz o uchylenie postanowienia w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania z zasądzeniem od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kosztów postępowania zażaleniowego w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm prawem przepisanych z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rozpoczęcie biegu terminu do wniesienia skargi kasacyjnej (art. 398⁵ § 1 k.p.c.) wyznacza dokonane przez sąd doręczenie stronie wyroku sądu drugiej instancji z uzasadnieniem. Doręczenia dokonuje się na wniosek złożony w terminie tygodniowym od ogłoszenia sentencji wyroku (art. 387 § 3 zdanie pierwsze k.p.c.). Postanowienie o odrzuceniu spóźnionego żądania doręczenia wyroku z uzasadnieniem wydane w następstwie uprzedniej odmowy przywrócenia terminu do wystąpienia z tym żądaniem jest postanowieniem, o którym mowa w art. 394 § 1 k.p.c. Nietrafność odmowy przywrócenia terminu oceniana jest na podstawie art. 380 k.p.c. W postępowaniu przed Sądem Najwyższym - przez odesłanie zawarte w art. 394¹ § 3 w związku z art. 398²¹ k.p.c.

Na tej podstawie Sąd Najwyższy rozważył, że stwierdzenie skarżącego, iż uchybił terminowi z powodu błędnego zrozumienia pouczenia sądu o sposobie i terminie dokonania czynności procesowej, nie zostało powiązane z wykazaniem uzasadnionej przyczyny swego błędu. Wbrew temu, co podniósł w zażaleniu, tekst pouczenia utrwalony na nośniku dźwięku i przedstawiony w uzasadnieniu Sądu Apelacyjnego nie nasuwa wątpliwości, że udzielone mu pouczenie o treści art. 387 § 1 zdanie drugie oraz art. 387 § 3 zdanie pierwsze k.p.c. było prawidłowe, jasne i przez sformułowanie „aby wnieść” skargę kasacyjną akcentowało konieczność podjęcia czynności w celu uzyskania odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem. Na nośniku dźwięku odnotowano również, że skarżący na pytanie przewodniczącego składu odpowiedział, że pouczenie zrozumiał.

W tym stanie rzeczy, skoro zarzuty wymierzone przeciwko orzeczeniu o oddaleniu wniosku o przywrócenie terminu okazały się nietrafne, należało oddalić postanowienie o odrzuceniu tego wniosku (art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.). O kosztach zastępstwa procesowego przez Sądem Najwyższym orzeczono na podstawie art. 98 § 3 k.p.c. w związku z § 16 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. z 2016 r., poz. 1715).